

De kloof tussen secundair en hoger onderwijs verkleinen via

FRICTIEGESTUURD LEREN

Je kan er niet echt omheen: de kwaliteit van ons onderwijs staat onder druk door de pandemie waar we al maanden tegen vechten. Net als in heel wat andere domeinen, zowel op werk- als privégebied, blijkt de coronacrisis ook in het onderwijs een katalysator te zijn voor wat niet goed gaat. **Dennis Van der Kuylen**

Stilaan verschijnen er ook studies over de impact van de pandemie op het welzijn van onze studenten in het hoger onderwijs. Niet alleen ervaren studenten gevoelens van eenzaamheid of depressie en zijn er financiële zorgen, ze geven ook aan dat ze vinden dat de kwaliteit van het onderwijs daalde, omdat ze meer op zichzelf waren aangewezen. Studieverwachtingen werden als onduidelijker gepercipieerd en vrijwel alle studenten gaven in bevragingen aan meer stress te ervaren.

Het hoger onderwijs doet nochtans wat het kan, met inspanningen van zowel docenten, assistenten, professoren als studenten. Maar de pandemie heeft een aantal pijnpunten die er ook eerder al waren des te duidelijker gemaakt. Een daarvan is de kloof tussen het secundair en hoger onderwijs, die er ook een is tussen levelgestuurd afstandsonderwijs en frictiegestuurd leren. Wat betekent dat precies, dat 'leren uit frictie'? Studeren of iets nieuws leren is in eerste instantie op zoek gaan

naar wat je nog niet weet of kent, om dan net dat te gaan aanleren. In wezen is dat een frustrerend verhaal, want iets nieuws leren, dat gaat niet altijd vanzelf – rijkschoolinstructeurs ervaren op dagelijkse basis voor hoeveel frictie of frustratie een complexe handeling als leren autorijden bij jonge chauffeurs kan veroorzaken. Studenten maken in het hoger onderwijs iets vergelijkbaars mee: in het secundair onderwijs kregen ze duidelijk afgebakende taken voorgeschoteld, waar dat ene juiste antwoord op de juiste stip-pelijjn moest worden genoteerd. In het hoger onderwijs is die ene waarheid er opeens niet meer, en komt alles tegelij-kertijd op hen af.

In het onderwijs worden nu allerlei zaligmakende oplossingen naar voren geschoven om iets aan die kloof te doen, maar pakken technologische innovaties als pakweg *gamification* het probleem wel bij de wortel aan? We moeten jonge mensen immers vooral aanleren hoe ze hun leerproces zelf in

handen kunnen nemen, zodat ze frictie ervaren en die kunnen wegwerken. Dat doen ze door multidisciplinair te werken, door zichzelf (en niet de prof) centraal te zetten, door eerdere kennis in kaart te brengen en actief verder te bouwen aan wat ze nog niet wisten.

Er zijn heel wat goedbedoelde initiatieven te vinden om leerlingen en studenten te ondersteunen, maar vaak zijn ze erg tijdsintensief en zijn ze er vooral op gericht om de frictie weg te werken, niet om die te omarmen. Zo zijn leerlingen bij de overstap naar het hoger onderwijs niet voorbereid op dat frictiegestuurd leren. Aan de AP Hogeschool willen we dit jaar extra aandacht voor deze problematiek, de kloof tussen secundair en hoger onderwijs en het leren met en door frictie. Heb je interesse om over deze onderwerpen van gedachten te wisselen, of werk je graag mee aan ons project? Neem dan contact op met taalpunt@ap.be.